

Vec C-492/08

Európska komisia

proti

Francúzskej republike

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 2006/112/ES – Daň z pridanej hodnoty – Znížená sadzba – Článok 96 a článok 98 ods. 2 – Príloha III bod 15 – Právna pomoc – Plnenia poskytované advokátmi – čiastočná alebo úplná náhrada priznaná štátom“

Abstrakt rozsudku

Daňové ustanovenia – Harmonizácia právnych predpisov – Dane z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Možnosť členských štátov uplatniť zníženú sadzbu na určité dodávky tovaru a poskytovanie služieb

(Smernica Rady 2006/112, článok 96, článok 98 ods. 2 a príloha III bod 15)

Členský štát, ktorý uplatňuje zníženú sadzbu dane z pridanej hodnoty na plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a na Cour de cassation a právnymi zástupcami, za ktoré im štát poskytuje čiastočnú alebo úplnú náhradu v rámci právnej pomoci, si neplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 96 a článku 98 ods. 2 smernice 2006/112 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty.

Podľa bodu 15 prílohy III smernice 2006/112, na ktorý odkazuje článok 98 ods. 2 tej istej smernice, totiž nemôže členský štát uplatňovať zníženú sadzbu dane z pridanej hodnoty na všetky plnenia sociálnej povahy, ale len na tie, ktoré poskytujú organizácie spájajúce dvojité požiadavku, a to, že majú sociálnu povahu a vykonávajú činnosti v rámci sociálnej pomoci alebo sociálneho zabezpečenia. Z toho vyplýva, že na účely dodržania ustanovení uvedeného bodu 15 nemôže členský štát uplatňovať zníženú sadzbu dane z pridanej hodnoty na plnenia poskytované súkromnými subjektmi, ktoré sledujú vytváranie zisku, len na základe posúdenia povahy týchto služieb bez toho, aby zohľadnil najmä ciele sledované týmito subjektmi ako celok a stálosť ich sociálnych činností.

Profesijnú kategóriu advokátov a právnych zástupcov nemožno vzhľadom na ich celkové ciele a skutočnosť, že sa ich sociálna činnosť nevyznačuje stálosťou, vo všeobecnosti považovať za kategóriu, ktorá má sociálnu povahu. Preto aj za predpokladu, že plnenia poskytované advokátmi a právnymi zástupcami v rámci právnej pomoci majú sociálnu povahu a možno ich považovať za „verejnoprospešnú činnosť alebo činnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia“, táto okolnosť nepostačuje na to, aby bolo možné vyvodiť záver, že uvedení advokáti a právni zástupcovia môžu byť kvalifikovaní ako „organizáci[e], ktoré... uznávajú ako sociálne prospešné a ktoré vykonávajú verejnoprospešnú činnosť alebo činnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia“ v zmysle bodu 15 prílohy III smernice 2006/112.

(pozri body 43, 45 – 47, 49 a výrok)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 17. júna 2010 (*)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 2006/112/ES – Dať z pridanej hodnoty – Znížená sadzba – článok 96 a článok 98 ods. 2 – Príloha III bod 15 – Právna pomoc – Plnenia poskytované advokátmi – čiastočná alebo úplná náhrada priznaná štátom“

Vo veci C-492/08,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 14. novembra 2008,

Európska komisia, v zastúpení: M. Afonso, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Francúzskej republike, v zastúpení: G. de Bergues a J.-S. Pilczer, splnomocnení zástupcovia, žalovanej,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia A. Borg Barthet, M. Ilešič (spravodajca), M. Safjan a M. Berger,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: R. Grass,

so zreteňom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. februára 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Komisia Európskych spoločenstiev sa svojou žalobou domáha, aby Súdny dvor určil, že Francúzska republika si tým, že uplatňuje zníženú sadzbu dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) na plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a Cour de cassation a právnickými zástupcami, za ktoré im štát poskytuje čiastočnú alebo úplnú náhradu v rámci právnej

pomoci, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 96 a článku 98 ods. 2 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, s. 1).

Právny rámec

Právo Únie

2 Smernica 2006/112 prepracovala šiestu smernicu Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1, ďalej len „šiesta smernica“), ktorá bola nahradená s účinnosťou od 1. januára 2007.

3 Článok 96 smernice 2006/112, ktorý nahrádza článok 12 ods. 3 písm. a) prvý odsek prvej vetu šiestej smernice, uvádza:

„Členské štáty uplatňujú štandardnú sadzbu DPH, ktorú určí každý členský štát ako percento zo základu dane a ktorá je rovnaká pre dodanie tovaru a poskytovanie služieb.“

4 Článok 97 ods. 1 smernice 2006/112, ktorý nahrádza článok 12 ods. 3 písm. a) prvý pododsek druhej vetu šiestej smernice, stanovuje, že „od 1. januára 2006 do 31. decembra 2010 nesmie byť štandardná sadzba nižšia ako 15 %“.

5 Článok 98 ods. 1 a 2 smernice 2006/112, ktorý zodpovedá článku 12 ods. 3 písm. a) tretiemu odseku šiestej smernice, stanovuje:

„1. Členské štáty môžu uplatňovať buď jednu alebo dve znížené sadzby.

2. Znížené sadzby sa uplatňujú len na dodania tovaru a poskytovania služieb, ktoré patria do kategórií uvedených v prílohe III.

...“

6 Príloha III smernice 2006/112 nazvaná „Zoznam dodaní tovaru a poskytovania služieb, na ktoré sa môžu uplatniť znížené sadzby uvedené v článku 98“ v bode 15, znie „dodanie tovaru a poskytnutie služieb zo strany organizácií, ktoré členské štáty uznávajú ako sociálne prospešné a ktoré vykonávajú verejnoprospešnú činnosť alebo činnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia, ak tieto transakcie nie sú oslobodené od dane podľa článkov 132, 135 a 136“. Toto ustanovenie zodpovedá bodu 14 prílohy H šiestej smernice.

7 Článok 132 ods. 1 písm. g) smernice 2006/112, ktorý nahrádza článok 13 A ods. 1 písm. g) šiestej smernice, stanovuje ako jedno z oslobodení od dane pri určitých činnostiach verejného záujmu „poskytovanie služieb a dodanie tovaru úzko súvisiace so sociálnou starostlivosťou alebo činnosťou v oblasti sociálneho zabezpečenia vrátane poskytovania služieb a dodania tovaru uskutočňovaných domovmi dôchodcov, subjektmi, ktoré sa spravujú verejným právom, alebo inými subjektmi, ktoré dotknutý členský štát uznáva za subjekty sociálnej povahy“.

Vnútroštátne právo

8 Článok 279 code général des impôts (všeobecný daňový zákon, ďalej len „CGI“) stanovuje:

„... znížená sadzba dane z pridanej hodnoty vo výške 5,50 % sa uplatňuje:

f) na plnenia, ktoré poskytujú advokáti, advokáti na Conseil d'État, advokáti na Cour de

cassation a právni zástupcovia, a za ktoré poskytuje štát týmto osobám ?iasto?nú alebo úplnú náhradu v rámci právnej pomoci;

...“

9 Toto ustanovenie je ú?inné od 1. apríla 1991 a pochádza z ?lánku 32 finan?ného zákona pre rok 1991 (zákon ?. 90?1168 z 29. decembra 1990), pod?a ktorého DPH podliehajú plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a Cour de cassation a právnymi zástupcami.

Konanie pred podaním žaloby

10 Komisia vo svojej výzve z 10. apríla 2006 oznámila Francúzskej republike svoj názor, že uplatnenie zníženej sadzby DPH na plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a Cour de cassation a právnymi zástupcami odporuje ustanoveniam ?lánku 12 ods. 3 písm. a) šiestej smernice v spojení s ustanoveniami prílohy H tejto smernice.

11 Vo svojej odpovedi z 12. júla 2006 Francúzska republika uviedla, že jej cie?om je u?ah?i? prístup osôb s ve?mi nízkym príjmom k spravodlivosti, a tvrdila, že plnenia poskytované advokátmi a právnymi zástupcami v rámci právnej pomoci patria medzi plnenia uvedené v bode 14 prílohy H šiestej smernice.

12 Komisia, ktorú táto odpove? nepresved?ila, listom z 15. decembra 2006 zaslala tomuto ?lenskému štátu odôvodnené stanovisko a vyzvala ho na prijatie opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doru?enia.

13 Listom z 13. februára 2007 Francúzska republika zopakovala svoje stanovisko, pod?a ktorého je uplatnenie zníženej sadzby na plnenia poskytované advokátmi v rámci právnej pomoci v súlade s ustanoveniami šiestej smernice.

14 Vzh?adom na to, že tvrdenia Francúzskej republiky Komisiu nepresved?ili, podala túto žalobu.

O žalobe

Argumentácia ú?astníkov konania

15 Komisia najskôr uvádza, že vzh?adom na skuto?nos?, že lehota, ktorá bola Francúzskej republike stanovená na dosiahnutie súladu s odôvodneným stanoviskom, uplynula po 1. januári 2007, teda po zrušení šiestej smernice, v kontexte prejednávanej žaloby je potrebné uplatni? zodpovedajúce ustanovenia smernice 2006/112.

16 Komisia tvrdí, pri?om sa odvoláva na rozsudok z 18. januára 2001, Komisia/Španielsko (C?83/99, Zb. s. I?445, body 19 a 20), že ustanovenia ?lánku 98 ods. 2 a prílohy III smernice 2006/112 sa v rozsahu, v akom umož?ujú ?lenským štátom odchýli? sa od zásady, pod?a ktorej sa uplat?uje riadna sadzba DPH, majú vyklada? doslovne a v súlade s ich obvyklým významom. Plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a na Cour de cassation a právnymi zástupcami v rámci právnej pomoci, ako sú uvedené v ?lánku 279 písm. f) CGI, však nespadajú do žiadnej z kategórií uvedených v prílohe III smernice 2006/112 a najmä ich nemožno považova? za „poskytnutie služieb zo strany organizácií, ktoré ?lenské štáty uznávajú ako sociálne prospešné a ktoré vykonávajú verejnoprospešnú ?innos? alebo ?innos? v oblasti sociálneho zabezpe?enia“, uvedené v bode 15 tejto prílohy.

17 V tomto oh?ade sa Komisia domnieva, že uplatnenie uvedeného bodu 15 podlieha dvom podmienkam, a to, po prvé, že dotknutí poskytovatelia majú ur?itú vlastnos?, a po druhé, že ide o

poskytnutia určitej povahy.

18 Pokiaľ ide o prvú podmienku, Komisia tvrdí, že advokátov, hoci môžu byť príležitostne poverení asistenciou osobám využívajúcim právnu pomoc, nemožno z tohto dôvodu považovať za „organizácie, ktoré... uznávajú ako sociálne prospešné“. Hoci smernica 2006/112 nespresuje podmienky a spôsoby uznania tejto povahy, zjavne však vyžaduje určitý stupeň stálosti vzťahu medzi členským štátom a zdaniteľnou osobou, na ktorej plnenia sa uplatňuje znížená sadzba. Uplatnenie zníženej sadzby na určité plnenia advokátov vo Francúzsku však podľa Komisie nie je spojené so stálou vlastnosťou poskytovateľa, ale len so skutočnosťou, že uvedené plnenia sa poskytujú v rámci právnej pomoci. Podľa výkladu, ktorý na obranu súladu vnútroštátnej právnej úpravy s uvedenou smernicou navrhuje Francúzska republika, sa výnimka stanovená v bode 15 prílohy III uplatní nielen na poskytovateľov, ktorí majú vzťahom na svoju sociálnu povahu štátom priznané privilegované postavenie, ale aj na ktorúkoľvek zdaniteľnú osobu, a to len na základe podmienky, že dotknuté plnenia úplne alebo čiastočne hradí štát.

19 Pokiaľ ide o druhú podmienku, Komisia sa domnieva, že služby poskytované advokátmi v rámci právnej pomoci nemožno kvalifikovať ako „verejnoprospešnú činnosť alebo činnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia“. Tieto služby totiž spoívajú v právnej podpore a sú rovnaké ako služby poskytované klientom, ktorým nie je priznaná pomoc štátu. Skutočnosť, že odmena poskytovaná advokátovi v rámci právnej pomoci sa vo všeobecnosti považuje za nedostatočnú, nemá nijaký vplyv na povahu plnení poskytnutých advokátom. Podľa Komisie teda Francúzska republika nesprávne tvrdí, že advokát, ktorý poskytuje podporu príjemcovi právnej pomoci, prechádza z úlohy právneho poradcu a zástupcu do úlohy sociálnej pomoci.

20 Podľa Komisie totiž výklad navrhovaný Francúzskou republikou nahrádza podmienku týkajúcu sa povahy plnení podmienkou založenou na nedostatočných prostriedkoch príjemcov. Zastáva názor, že ak by bol tento výklad prijatý, umožňoval by uplatniť zníženú sadzbu na všetky plnenia, ktoré spoívajú v podpore najviac znevýhodnených osôb. Normotvorca Spoločenstva sa však rozhodol obmedziť prípady uplatnenia zníženej sadzby DPH tým, že prijal obmedzený zoznam dodaní tovaru a poskytovania služieb, na ktoré možno túto sadzbu uplatniť. Okrem toho DPH ako všeobecná spotrebná daň neumožňuje uplatniť rozdielnú sadzbu dane v závislosti od príjmov jednotlivých osôb, ktorým sú určené výrobky alebo služby.

21 Komisia ďalej považuje argumentáciu Francúzskej republiky, podľa ktorej by uplatnenie riadnej sadzby DPH na služby advokátov znemožňovalo prístup najviac znevýhodnených osôb k spravodlivosti, za neodôvodnenú. V každom prípade sa domnieva, že sledovaním tohto cieľa nemožno odôvodniť nedodržiavanie ustanovení smernice 2006/112, ktoré obmedzujú uplatnenie znížených sadzieb dane.

22 Francúzska republika tvrdí, že článok 279 písm. f) CGI je v súlade s článkami 96 a 98 smernice 2006/112, lebo plnenia, za ktoré sa advokátom priznáva celková alebo čiastočná náhrada zo strany štátu v rámci právnej pomoci, spĺňajú dve podmienky, ktoré ukladá bod 15 prílohy III tejto smernice.

23 Pokiaľ ide o prvú podmienku, Francúzska republika uvádza, že advokáti poskytujúci plnenia v rámci právnej pomoci sú subjektmi, ktorým Francúzsko priznáva sociálnu povahu. Predovšetkým zastáva názor, že v tomto ohľade je potrebné uplatniť výklad identického pojmu „organizácia, ktorú... uznávajú ako sociálne prospešnú“ uvedený v článku 13 A ods. 1 písm. g) a h) šiestej smernice, teraz článok 132 ods. 1 písm. g) smernice 2006/112, ktorý Súdny dvor poskytol v rozsudku z 26. mája 2005, Kingscrest Associates a Montecello (C-498/03, Zb. s. I-4427). Podľa tohto funkčného výkladu je pojem „organizácia“ v podstate dostatočne široký na to, aby zahŕňal fyzické osoby a súkromné subjekty, ktoré sledujú vytváranie zisku. Okrem toho, keďže šiesta smernica, rovnako ako smernica 2006/112, nespresuje podmienky a postupy uznania sociálnej

povahy dotknutých organizácií, Súdny dvor rozhodol, že je v zásade vecou vnútroštátneho práva každého členského štátu, aby stanovilo predpisy, podľa ktorých možno tieto organizácie uznať.

24 Francúzska republika tvrdí, že článok 279 písm. f) CGI zodpovedá kritériám, ktoré podľa judikatúry Súdneho dvora musia vnútroštátne orgány zohľadniť, keď stanovujú, ktoré organizácie majú sociálnu povahu, to znamená existenciu osobitných legislatívnych ustanovení, verejný záujem na činnostiach dotknutej zdaniteľnej osoby, skutočnosť, že už došlo k uznaniu iných platiteľov dane poskytujúcich tie isté služby, ako aj skutočnosť, že náklady poskytovania uvedených služieb môžu byť z veľkej časti hrazené orgánmi sociálneho zabezpečenia. Poskytovanie služieb advokátmi v rámci právnej pomoci je preto predmetom osobitných daňových ustanovení, tieto plnenia predstavujú činnosť vo verejnom záujme, všetci advokáti vykonávajúci uvedené plnenia majú nárok na priznanie podobného režimu a náklady na tieto plnenia čiastočne alebo úplne hradí štát.

25 Okrem iného stabilitu vzťahu medzi štátom a advokátmi – pokiaľ sa považuje za rozhodujúce kritérium – zabezpečuje skutočnosť, že sporné plnenia sú upravené v článku 279 písm. f) CGI. Navyše, hoci nie všetci advokáti vykonávajú pravidelné úlohy právnej pomoci, každý z nich môže byť kedykoľvek ustanovený predsedom advokátskej komory alebo predsedom miestnej advokátskej komory a jeho povinnosťou je tomuto ustanoveniu vyhovieť.

26 Pokiaľ ide o druhú podmienku, Francúzska republika zastáva názor, že advokáti poskytujúci plnenia v rámci právnej pomoci vykonávajú činnosť sociálnej pomoci a sociálneho zabezpečenia v rozsahu, v akom právna pomoc prispieva k zabezpečeniu prístupu najviac znevýhodnených osôb k spravodlivosti, právo, ktorého základný charakter je uznaný najmä v článku 47 treťou odseku Charty základných práv Európskej únie vyhlásenej 7. decembra 2000 v Nice (Ú. v. ES C 364, s. 1), v znení upravenom 12. decembra 2007 v Štrasburgu (Ú. v. EÚ C 303, s. 1).

27 Francúzska republika v tejto súvislosti navrhuje súbor štyroch ukazovateľov, podľa ktorých možno stanoviť, či organizácia vykonáva činnosť v oblasti sociálnej pomoci alebo sociálneho zabezpečenia, a to sledovanie sociálneho cieľa v prospech znevýhodnených osôb, zavedenie národnej solidarity prostredníctvom redistribučného spôsobu financovania, nezisková povaha poskytovaných plnení, a osobitné požiadavky, ktorým podlieha poskytovateľ.

28 Pokiaľ ide najmä o dva posledné ukazovatele, Francúzska republika zdôrazňuje, že uvedená pomoc nesleduje dosiahnutie zisku, keďže paušálna odmena advokátom neumožňuje pokryť náklady vynaložené na nimi poskytované plnenia. Okrem toho advokát v rámci právnej pomoci podlieha osobitným požiadavkám, keďže má povinnosť prevziať záväzky, ktoré sú mu v tomto ohľade zverené, a súhlasí tak s tým, že poskytne v prospech znevýhodnených osôb plnenia, ktoré sú štátom hrazené na nižšej úrovni, než sú náklady na ne vynaložené.

29 Francúzska republika dodáva, že na to, aby mohlo byť určité plnenie považované za „verejnoprospešnú činnosť alebo činnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia“, zohľadnenie jeho účelu a príjemcov nie je nezlučiteľné so zohľadnením jeho povahy a obsahu. Naopak, často sa stáva, že kvalifikácia plnenia vyplýva z kombinácie týchto odlišných prvkov. Preto činnosti, ktorých obsah a povaha sú zhodné, je nutné v závislosti od finančných zdrojov ich príjemcov považovať alebo nepovažovať za činnosti v oblasti sociálnej pomoci.

30 Je teda potrebné rozlišovať medzi tradičnou funkciou advokáta pôsobiaceho v súkromnom sektore a inosťou advokáta poskytujúceho právne poradenstvo osobe využívajúcej právnu pomoc. Hoci služby poskytované v oboch prípadoch sú zhodné, sociálny úel a nízka úroveň príjmov príjemcov týchto služieb vedú k tomu, že plneniam poskytovaným advokátom v rámci právnej pomoci možno priznať povahu iností v oblasti sociálnej pomoci.

Posúdenie Súdnym dvorom

31 Najskôr je vhodné pripomenúť, že Komisia je oprávnená domáhať sa urenia nesplnenia povinností vyplývajúcich z pôvodného znenia aktu Spoločenstva, následne zmeneného alebo zrušeného, ktoré boli zachované v nových ustanoveniach (rozsudky z 5. októbra 2006, Komisia/Belgicko, C-275/04, Zb. s. I-9883, bod 35, a z 11. decembra 2008, Komisia/Taliansko, C-174/07, bod 31).

32 V prejednávannej veci je nesporné, že povinnosti vyplývajúce z článku 96 a článku 98 ods. 2 smernice 2006/112 zodpovedajú povinnostiam, ktoré boli uplatniteľné už pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice na základe článku 12 ods. 3 písm. a) šiestej smernice. V dôsledku toho je Komisia v kontexte predmetnej veci oprávnená domáhať sa údajného nesplnenia povinnosti, aj keď vo svojej výzve a odôvodnenom stanovisku vychádzala zo zodpovedajúcich ustanovení šiestej smernice, ktorá bola uplatniteľná v tom čase.

33 Čo sa týka podstaty prejednávannej žaloby, účastníci konania si odporujú v tom, či plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a na Cour de cassation a právnymi zástupcami v rámci právnej pomoci, ktoré sú uvedené v článku 279 písm. f) CGI, predstavujú služby organizácií, ktorým členské štáty priznávajú sociálnu povahu a ktoré vykonávajú inosť v oblasti sociálnej pomoci alebo inosť v oblasti sociálneho zabezpečenia v zmysle bodu 15 prílohy III smernice 2006/112 tak, že Francúzska republika je oprávnená na základe článku 98 ods. 2 tejto smernice uplatniť na uvedené plnenia zníženú sadzbu DPH.

34 Vzhľadom na to, že v smernici 2006/112 nie je definovaný pojem „poskytnutie služieb zo strany organizácií, ktoré členské štáty uznávajú ako sociálne prospešné a ktoré vykonávajú verejnoprospešnú inosť alebo inosť v oblasti sociálneho zabezpečenia“ uvedený v bode 15 prílohy III, musí sa tento pojem vykladať v kontexte, v ktorom je uvedený v smernici 2006/112 (pozri analogicky rozsudky Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 17, a z 18. marca 2010, Erotic Center, C-3/09, Zb. s. I-2361, bod 14).

35 V tomto ohľade z článku 98 smernice 2006/112 vyplýva, že uplatnenie jednej alebo dvoch znížených sadzieb DPH je možnosťou, ktorá je členským štátom priznaná ako výnimka zo zásady, podľa ktorej sa uplatňuje bežná sadzba. Okrem toho podľa uvedeného ustanovenia znížené sadzby DPH môžu byť výlučne uplatňované na dodávky tovarov a poskytovanie služieb uvedené v prílohe III tejto smernice. Z ustálenej judikatúry pritom vyplýva, že ustanovenia, ktoré majú povahu výnimky zo zásady, musia byť vykladané doslovne (pozri najmä rozsudok Komisia/Španielsko, už citovaný, body 18 a 19, ako aj citovanú judikatúru, a Erotic Center, už citovaný, bod 15).

36 Vzhľadom na ciele, ktoré sleduje normotvorca, Súdny dvor už vo vzťahu k pojmu „organizáci[e], ktoré členské štáty uznávajú ako sociálne prospešné“ v zmysle článku 13 A ods. 1 písm. g) šiestej smernice, ktorý zodpovedá článku 132 ods. 1 písm. g) smernice 2006/112, konštatoval, že tento pojem je v podstate dostatočne široký na to, aby zahŕňal fyzické osoby aj súkromné subjekty, ktoré sledujú vytváranie zisku (pozri rozsudky zo 7. septembra 1999, Gregg, C-216/97, Zb. s. I-4947, bod 17; z 3. apríla 2003, Hoffmann, C-144/00, Zb. s. I-2921, bod 24, ako aj Kingscrest Associates a Montecello, už citovaný, body 35 a 47).

37 Hoci totiž pojem „organizácia“ predpokladá existenciu individualizovaného subjektu, ktorý vykonáva osobitnú funkciu, nič nebráni tomu, aby tieto podmienky spŕali fyzické osoby (pozri rozsudky Gregg, už citovaný, bod 18, a Hoffmann, už citovaný, bod 24). Rovnako sledovanie vytvárania zisku, ak aj predstavuje dôležité kritérium, ktoré treba zohľadniť pri určení, či organizácia má sociálny charakter v zmysle uvedeného ustanovenia, za žiadnych okolností nevyplýva tento charakter (pozri rozsudok Kingscrest Associates a Montecello, už citovaný, bod 46).

38 Neexistuje žiadny dôvod na to, aby sa nemohla použiť táto analýza, pokiaľ ide o kategóriu uvedenú v bode 15 prílohy III smernice 2006/112. Naopak, ako generálny advokát uviedol najmä v bode 84 svojich návrhov, uvedená analýza uskutočnená vzhľadom na ustanovenie týkajúce sa oslobodení od DPH platí o to viac pre prílohu III týkajúcu sa znížení sadzieb DPH.

39 Z toho vyplýva, že v rámci právnej pomoci nie sú advokáti, advokáti na Conseil d'État a na Cour de cassation a právni zástupcovia *a priori* vylúčení z kategórie uvedenej v bode 15 prílohy III smernice 2006/112 len z dôvodu, že ide o súkromné subjekty, ktoré sledujú vytváranie zisku.

40 Aby však advokáti a právni zástupcovia mohli patriť do tejto kategórie, takisto treba, aby im bola členskými štátmi priznaná sociálna povaha a vykonávali činnosť v oblasti sociálnej pomoci alebo sociálneho zabezpečenia.

41 Z judikatúry vyplýva, že členské štáty majú právomoc na základe voľnej úvahy priznať určitým organizáciám sociálny charakter. Túto právomoc však treba vykonávať v súlade s právom Spoločenstva a najmä pri dodržaní obmedzení stanovených v smernici 2006/112 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. septembra 2002, Kügler, C-141/00, Zb. s. I-6833, body 54 až 57; Kingscrest Associates a Montecello, už citovaný, body 51 a 52, ako aj z 9. februára 2006, Stichting Kinderopvang Enschede, C-415/04, Zb. s. I-1385, bod 23).

42 O prekroenie týchto obmedzení ide najmä vtedy, ak členský štát prizná organizáciám sociálny charakter na účely uplatnenia zníženej sadzby DPH na určité, nimi poskytované plnenia v rozpore so samotným znením bodu 15 prílohy III smernice 2006/112.

43 V tomto ohľade treba konštatovať, že z ustanovení uvedeného bodu 15 jasne vyplýva, že tento bod neumožňuje členským štátom uplatniť zníženú sadzbu DPH na všetky plnenia sociálnej povahy, ale len na tie, ktoré poskytujú organizácie spŕajúce dvojité požiadavku, a to, že majú sociálnu povahu a vykonávajú činnosti v rámci sociálnej pomoci alebo sociálneho zabezpečenia.

44 Úmysel normotvorcu Únie obmedzí možnosť uplatnenia zníženej sadzby len na plnenia poskytované organizáciami, ktoré spŕajú túto dvojité požiadavku, by bol zmarený, pokiaľ by členský štát mohol kvalifikovať súkromné subjekty sledujúce vytváranie zisku ako organizácie v zmysle uvedeného bodu 15 len na základe toho, že tieto subjekty poskytujú takisto služby sociálnej povahy.

45 Z toho vyplýva, že na účely dodržania ustanovení bodu 15 prílohy III smernice 2006/112

nemôže členský štát uplatňovať zníženú sadzbu DPH na plnenia poskytované súkromnými subjektmi, ktoré sledujú vytváranie zisku, len na základe posúdenia povahy týchto služieb bez toho, aby zohľadnil najmä ciele sledované týmito subjektmi ako celok a stálosť ich sociálnych činností.

46 V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že profesijnú kategóriu advokátov a právnych zástupcov, ako je uvedená v článku 279 písm. f) CGI, nemožno vzhľadom na ich celkové ciele a skutočnosť, že sa ich sociálna činnosť nevyznačuje stálosťou, vo všeobecnosti považovať za kategóriu, ktorá má sociálnu povahu.

47 Preto aj za predpokladu, že plnenia poskytované advokátmi a právnymi zástupcami v rámci právnej pomoci majú sociálnu povahu a možno ich považovať za „verejnoprospešnú činnosť alebo činnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia“, táto okolnosť nepostačuje na to, aby bolo možné v predmetnej veci vyvodiť záver, že uvedení advokáti a právni zástupcovia môžu byť kvalifikovaní ako „organizáci[e], ktoré... uznávajú ako sociálne prospešné a ktoré vykonávajú verejnoprospešnú činnosť alebo činnosť v oblasti sociálneho zabezpečenia“ v zmysle bodu 15 prílohy III smernice 2006/112.

48 Za týchto okolností treba žalobu Komisie považovať za dôvodnú.

49 V dôsledku toho je nutné konštatovať, že Francúzska republika si tým, že uplatňuje zníženú sadzbu DPH na plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a na Cour de cassation a právnymi zástupcami, za ktoré im štát poskytuje čiastočnú alebo úplnú náhradu v rámci právnej pomoci, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 96 a článku 98 ods. 2 smernice 2006/112.

O trovách

50 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Francúzsku republiku na náhradu trov konania a Francúzska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Francúzska republika si tým, že uplatňuje zníženú sadzbu DPH na plnenia poskytované advokátmi, advokátmi na Conseil d'État a na Cour de cassation a právnymi zástupcami, za ktoré im štát poskytuje čiastočnú alebo úplnú náhradu v rámci právnej pomoci, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 96 a článku 98 ods. 2 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty.

2. Francúzska republika je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy

* Jazyk konania: francúzština.